

TEZA:

Nieuzyskanie w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r., wymaganej liczby punktów przez radcę prawnego, która w przypadku Obwinionego wynosiła tylko 6,7 punktów, stanowi niezrealizowanie obowiązku doskonalenia zawodowego i jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej. W związku z tymczasowym zawieszeniem prawa wykonywania zawodu od dnia 15 czerwca 2018 r. nie zostały Obwinionemu naliczone konieczne do uzyskania punkty szkoleniowe po tej dacie. Kara upomnienie była adekwatna do popełnionego czynu.

WO – 184/22

ORZECZENIE

z dnia 15 grudnia 2022 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: SWSD Katarzyna Drożdż-Najbor /sprawozdawca/
SWSD Leszek Krupa

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Anny Kończyk

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2022 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego M. G. obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki radcy prawnego - art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych

z powodu odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 11 marca 2022 r., sygn. akt D 137/21:

- I. zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy,
- II. zasądza od obwinionego koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie uznał odwołanie radcy prawnego M. G. za niezasadne.

W dniu 11 marca 2022 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych (dalej: OSD OIRP) w sprawie o sygn. akt D 137/21 wydał orzeczenie, na mocy którego uznał Obwinionego radcę prawnego M. G. (dalej: Obwiniony) winnym niewypełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego i niezyskania żadnego z 6,7 wymaganych od niego punktów szkoleniowych w cyklu szkoleniowym, który trwał od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r., czym Obwiniony naruszył obowiązek dbania o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne, a także obowiązek stosowania się do uchwał organów samorządu radców prawnych, tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (dalej: Regulamin), stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 r. w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku (t.j. uchwała Nr 295/X/2018 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 12 lipca 2018 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku).

OSD na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych wymierzył Obwinionemu karę upomnienia oraz zasądził od niego koszty postępowania dyscyplinarnego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w kwocie 700 zł.

W uzasadnieniu orzeczenia OSD na potwierdzenie swego stanowiska w odniesieniu do popełnionego przez Obwinionego deliktu dyscyplinarnego wskazał, że regulamin nakłada na członków samorządu radcowskiego obowiązek brania udziału w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu radcowskiego i uzyskania przewidzianego regulaminem minimalnego pułapu punktów szkoleniowych, co w przypadku Obwinionego sprowadzało się do uzyskania 6,7 punktów szkoleniowych. Obowiązek uzyskania określonej ilości punktów w ramach tzw. szkolenia ustawicznego jest nakładany przez samorząd radcowski w ramach jego ustawowych kompetencji i jest wiążący wobec wszystkich jego członków, a

niewypełnienie go stanowi delikt dyscyplinarny. OSD podniósł, że to na osobie, która punktów szkoleniowych nie uzyskała ciąży wykazanie, że zachodziły w tym wypadku okoliczności utrudniające czy uniemożliwiające realizację tego obowiązku oraz że nastąpiło to bez jej winy. Ponadto OSD podniósł, że w chwili orzekania w niniejszej sprawie orzeczenia zapadłe w sprawach D 76/17 i D 231/19 były nieprawomocne, a Obwiniony był nadal wpisany na listę radców prawnych, jako niewykonujący zawodu. OSD wskazał na zapis § 7 ust. 3 Regulaminu wskazujący na możliwość zwolnienia radcy prawnego z obowiązku doskonalenia zawodowego, podkreślając jednak, że w przypadku Obwinionego nie znajduje on zastosowania.

Uznając Obwinionego za winnego popełnienia deliktu dyscyplinarnego i wymierzając mu karę upomnienia OSD podniósł, że kara ta będzie uzasadniona i adekwatna do stopnia przewinienia, gdyż sankcjonuje sposób popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przy pełnym naruszeniu dyspozycji wykonania obowiązku szkoleń i uzyskania 6,7 punktów szkoleniowych z przyczyn leżących wyłącznie po stronie Obwinionego i przy jego postawie kwestionowania wypełnienia tego obowiązku z powodu zapadłych wobec niego orzeczeń dyscyplinarnych.

Od powyższego orzeczenia OSD Obwiniony w dniu 19 sierpnia 2022 r. wniósł odwołanie zaskarżając je w całości i wnosząc o jego uchylenie. Obwiniony zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych. W uzasadnieniu odwołania Obwiniony wskazał, że nie wypełnił obowiązku szkoleniowego w związku z nieprzerwanym zawieszeniem wykonywania zawodu radcy prawnego od dnia 15 czerwca 2018 r. w związku z postanowieniem Sądu w sprawie o sygn. akt D 76/17 oraz brakiem perspektyw na wykonywanie kiedykolwiek zawodu radcy prawnego w przyszłości. Dodatkowo podniósł, że OSD OIRP z dnia 25 września 2020 r. (D 231/19) orzekł wobec niego karę pozbawienia prawa do wykonywania zawodu, utrzymaną w mocy przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny. Dlatego też zdaniem Obwinionego oczekiwanie dokończenia się przez niego w zawodzie radcy prawnego i zdobywania punktów za szkolenia trudno jest pogodzić z celem obowiązku doskonalenia zawodowego radcy prawnego. Już nigdy nie mógłby wykorzystać wiedzy zdobytej podczas szkoleń. Ponadto Obwiniony dodał, że od maja 2021 r. ma również orzeczony prawomocny zakaz wykonywania zawodu radcy prawnego przez okres 8 lat nałożony przez Sąd Okręgowy. Dlatego też w jego przypadku doskonalenie się zawodowe w zawodzie, którego nie może wykonywać od 2018 r. do przynajmniej 2032 r. nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia, a informacje przekazywane na szkoleniach w tym okresie i tak by się zaktualizowały nawet gdyby hipotetycznie przyjąć, że

Obwiniony wróci do zawodu po kilkunastu latach. Obwiniony podniósł, że Sąd I instancji postawił znak równości pomiędzy radcami prawnymi wykonującymi zawód i jednocześnie niewykonującymi obowiązku doskonalenia zawodowego, a radcą prawnym, który wiedzy zdobytej podczas szkoleń nie może wykorzystać z uwagi na zakaz wykonywania zawodu od połowy 2018 r. do przynajmniej 2032 r. oraz brak jakichkolwiek realnych perspektyw na wykonywanie zawodu również po 2032 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie zważył, co następuje:

Ze stanowiskiem wyrażonym przez Obwinionego w odwołaniu z dnia 17 sierpnia 2022 r. nie sposób jest się zgodzić Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie (dalej: WSD) z niżej wskazanych powodów.

Na samym wstępie WSD pragnie podkreślić, że jest zobowiązany zgodnie z art. 433 § 2 k.p.k., który na mocy art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych należy stosować odpowiednio, rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Odnosząc się do ogólnie sformułowanego przez Obwinionego zarzutu naruszenia art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w związku z § 7 i § 11 Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych, WSD wskazuje, iż nie doszło do naruszenia przez OSD określonych przez Obwinionego przepisów.

Nie powinno budzić wątpliwości, że niezyskanie w danym cyklu szkoleniowym przez radcę prawnego wymaganej liczby punktów - która w przypadku Obwinionego wynosiła tylko 6,7 punktów - stanowi o niezrealizowaniu obowiązku doskonalenia zawodowego i jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej, tj. art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych. Zgodnie z art. 14 ust. 1 KERP radca prawny ma obowiązek dbać o rozwój zawodowy poprzez kształcenie ustawiczne. Radca prawny obowiązany jest brać udział w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez właściwy organ samorządu (ust. 2). W dniu 11 grudnia 2015 r. Krajowa Rada Radców Prawnych podjęła uchwałę Nr 103/IX/2015 w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, która obowiązuje od 1 stycznia 2016 r. (tekst jednolity na mocy uchwały KRRP Nr 295/X/2018 z dnia 12 lipca 2018 r.). Radcowie prawni obowiązani są stosować się do uchwał organów samorządu radców prawnych zgodnie z

dyspozycją art. 61 ust. 1 KERP. W celu wypełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego radca prany obowiązany jest uzyskać co najmniej 40 punktów szkoleniowych w trzyletnim cyklu szkoleniowym.

Powołana przez Obwinionego w odwołaniu argumentacja, że nie mógł zrealizować obowiązku szkoleniowego z powodu „nieprzerwanego zawieszenia wykonywania zawodu radcy prawnego od dnia 15 czerwca 2018 r.” oraz „brak perspektyw na wykonywanie kiedykolwiek zawodu radcy prawnego w przyszłości” nie może znaleźć uznania WSD, gdyż Obwiniony nie został ukarany za niezrealizowanie wymaganej ilości punktów za cały cykl szkoleniowy, a proporcjonalnie, tj. za brak 6,7 punktów szkoleniowych w związku tymczasowym zawieszeniem prawa do wykonywania zawodu od dnia 15 czerwca 2018 r. Po tej dacie Obwinionemu nie zostały naliczone konieczne do uzyskania punkty szkoleniowe z powodu, o którym wspomina sam Obwiniony. Tak więc do dnia 15 czerwca 2018 r. na Obwinionym, jak na każdym wykonującym zawód radcy prawnym, ciążył etyczny obowiązek szkolenia zawodowego, którego Obwiniony nie dopełnił narażając się z tego tytułu na poniesienie odpowiedzialności dyscyplinarnej. Ponadto Obwiniony w żaden sposób nie wykazał, że do dnia 15 czerwca 2018 r. nie mógł z uzasadnionych powodów tego obowiązku zrealizować. Z pewnością za taki powód nie można uznać wskazywanego „braku perspektyw na wykonywanie zawodu w przyszłości”, choćby i z tego względu, iż podawany przez Obwinionego powód dotyczy okresu po dniu 15 czerwca 2018 r. Należy ponownie podkreślić, iż w przypadku Obwinionego ciężący samorządowy obowiązek sprowadzał się do uzyskania tylko 6,7 punktów szkoleniowych wyliczonych proporcjonalnie do okresu, w którym czynnie wykonywał zawód (6 miesięcy x 1,11 pkt).

W tym stanie prawnym i faktycznym sprawy WSD nie dostrzegł żadnych okoliczności, które mogłyby wpłynąć na zmianę bądź uchylenie w całości lub w części zaskarżonego orzeczenia OSD i z tych też względów utrzymał je w mocy jako odpowiadające prawu.

WSD nie znalazł podstaw prawnych do nieobciążania Obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego i zasądził je w kwocie 1.800 zł od Obwinionego na rzecz Krajowej Rady Radców Prawnych działając na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych oraz w oparciu o § 1 ust. 1 pkt 2 i § 3 ust. 2 uchwały nr 86/ IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania.